

Bilten broj 4

siječanj 2009

Poštovano članstvo, cijenjeni prijatelji HPZ-a

Nadam se da Vam je, unatoč plinskoj krizi, toplo u Vašim domovima i valjda uviđate da svjetski političari nisu ništa bolji od naših. Energetika danas a sutra pitka voda postaju sve moćnije oružje u rukama **politike kojoj ni sada nije zima niti će sutra biti žedni**. No to je moje mišljenje i nemojte mi uzeti za zlo što to mišljenje na ovim stranicama pokušavam podijeliti sa Vama, 40 godina bavim se profesionalno proizvodnjom i plasmanom nafte i plina.

NAŠA PREDAVANJA IZMEĐU DVA BILTENA

U okviru Tribine Hrvatskoga plemićkoga zbora pod nazivom ULOGA HRVATSKOGA PLEMSTVA U ODRŽANJU HRVATSKE NACIONALNOSTI I DRŽAVNOSTI u vremenu između naša dva biltena, održano je pet vrlo uspјelih predavanja u prostorijama Hrvatske paneuropske unije u Zagrebu.

U rujnu, dr.sc.Dušan Mlacović opširno nas je upoznao sa RAPSKIM PLEMSTVOM i značenju ovoga plemstva u povijesti ovoga kraja.

Početkom listopada mr. sc. Željko Heimer održao je vrlo interesantno predavanje u povijesti GRBA I ZASTAVA HRVATSKE, a početkom studenoga prisutne je iscrpno upoznala sa istarskim plemstvom posebno se zadržavši na POREČKOM PLEMSTVU, E. Uljančić Vekić.

Zadnje predavanje u 2008. godini posebno je zainteresiralo slušaoce. Bilo je govora o KAŠTELIMA nekada i danas, a održala ga je vrlo uspješno dr.sc. K. Marasović.

Početkom ove godine imali smo i jednoga predavača člana našega Zbora plemenitoga Marka Mladinea. On je vrlo opširno i uspješno govorio o TVRĐAVI KLIS.

Potrebno je napomenuti da su sva predavanja održana pred prepunom dvoranom i popraćena vrlo sadržajnim projekcijama.

Nadamo se da ćemo sa ovim predavanjima nastaviti kao i do sada, a dok izlazi ovaj bilten u pripremi je novo predavanje Ivana Mirnika o ZMAJSKOM REDU U HRVATSKOM I UGARSKOME GRBOSLOVLJU.

Božićno-novogodišnji domjenak

Dana 30. 12. održali smo tradicionalni božićno-novogodišnji domjenak. Bio je malo skromniji nego lani. No, zahvaljujući našim članovima M. Pažiću koji je sponzorirao domjenak sa svojim vlastitim proizvodom sa svoga „feuda“ izvrsnim zelinskim rizlingom te ocu i sinu Valjak koji su svojim umijećem iskreirali i slanu i slatku ponudu lovačkih specijaliteta te sirnim školjkama kao i već tradicionalnim jaskanskim kremšnitama

Nakon kratkih reminiscencija predsjednika na prošlu godinu, zapjevali smo svi predvođeni uz gitaru K. Benkovića, M. Pažića i P. Durbešić.

Bilo je oko 40 učesnika a pozdravila nas je i predstavnica Hrvatske paneuropske unije kao domaćina prostora.

Božićni domjenak

U proteklom vremenu održane su četiri sjednice Plemićkog stola te smo izglasali poslovnik o radu Velikog plemićkog vijeća, u idućem biltenu broj 5 koji će izaći krajem ožujka bit će na javnoj diskusiji.

Jedna sjednica držana je u kuriji Grančari gdje su nas ugostili Neven i Kornel Kallay. Tom prilikom posjetili smo i najljepšu baroknu crkvicu Belec koju su podigli hrvatski plemići predvođeni groficom Keglević

Spravišće Plemenite općine Turopoljske

Na dan svete Lucije bili smo pozvani na spravišće POT-a koje se održava skoro devet stoljeća i na kojem se podnose računi upravljanja Plemenitom općinom.

Prva pisana vijest o Turopolju je iz 1225 god. kad je kralj Bela IV. turopoljske rodove Buduna, Nikolu, Dapča, Roduša, Tola i Koskuta podigao u red kraljevskih službenika tj. učinio ih plemićima.

1249 došlo je do spora između Ivana iz Okić grada i plemenitih turopoljskih rodova u vezi prava na veliki Turopoljski lug. Po nalogu Bele IV ban Stjepan Banić je 1255 god. ponovno uredio međe ove šume. 21.06.1278 g. Hrvatski sabor u Zagrebu potvrđio je ta prava i donio **popis prava i sloboda** što ih od pamтивjeka uživa (*a tempore cuius memoria non extat*)

Plemenita Općina Turopolje. To je ujedno i prvi statut Plemenite Općine (*Communitatis nobilium campi Turopolya*) koja se po E. Laszowskom u tom statutu imade nedvojbeno smatrati pravnom osobom.

Plemenita općina jako se brinula da ta prava i slobode dobivene po Beli IV diljem stoljeća iznose na potvrdu svim novim kraljevima koji su vladali i Hrvatskim zemljama.

Tako imamo cijeli niz potvrđenih prijepisa tog statuta do 08.03.1582 g. kad je kralj Rudolf II potvrđio novi statut Plemenite Općine i tako mu podijelio zakonsku moć. Taj novi statut donesen je 15. veljače 1560 g. pred zagrebačkim kaptolom kojim se svi plemeniti turopoljci pobratiše i obnoviše staro bratstvo "kao da proističu svi iz jedne košnice". Time urediše

ustanove po kojima se imala unaprijed vladati Plemenita općina, urediše nasljedstvo svoje braće tako da nikad posjed turopoljaca ne može doći u tuđe ruke.

U organizacijskom smislu na čelu Plemenite općine oduvijek je bio Župan kojem su bili podređeni: podžupan, bilježnik, fiškuš, lugari, kapetan, kaštelan, zastavnik, satrap i sluga. Župana i ostale dužnosnike birali su svi samostojni plemeniti turopoljci obično na dan sv. Lucije tj. 13. 12. svake godine

Obzirom da smo pokazali zajednički interes za očekivati je daljnju suradnju sa POT-om koja okuplja nekoliko stotina plemićkih porodica.

Pozdrav Turopoljskog Banderija Županu

Dogovorili smo s dogradonačelnikom i dožupanom u Zadru održavanje sjednice Velikog plemićkog vijeća 25. travnja 2009. u Gradskoj vijećnici. Bit će dva - tri predavanja o zadarskom plemstvu, posjet izložbi Srebro i zlato Zadra te razgledavanje središta Zadra, kao i domjenak koje će sponzorirati grad i županija. Posebno su se angažirali članovi ogranka Zadar A. Vusio i dr. Arneri.

Učesnici dogovora u Zadru

Radimo na sređenju dosjea svih članova.

Molimo članove da se odazovu pozivu herolda za dopune koje su potrebne da se kompletiraju dosjei, naročito oni iz prvih godina rada.

Počela je nova godina pa će rizničar poslati uplatnice pa molimo da se što prije uplati

Materijale za eseje obitelji molimo članove koji još nisu napisali da to učine do 15. veljače.

Zbirka knjiga HPZ-a

Trenutno Zbirka Knjiga Hrvatskog Plemićkog Zbora broji oko tridesetak knjiga, zbornika, znanstvenih radova i časopisa. Zbog nedostatka prostora, trenutno je nemoguće značajno proširiti zbirku, iako se običava da prilikom predavanja ili u susretu s interesantnim gradivom za nas, odnosno poviješću, godišnje arhiviramo u našu zbirku tri do sedam knjiga.

Sve knjige stoje na raspolaganju svim našim članovima, koji žele proučavati i nadopuniti svoje znanje putem naše zbirke. Knjige se mogu posuđivati, kako našim članovima, tako i suradnicima.

Popis će biti objavljen u sljedećem broju biltena. Toliko za sada, pozdrav od vašeg urednika biltena,

Mladen pl. Trupčević